

Četvrtak, 14. veljače 2019.

P8_TA(2019)0127

Pravo na mirno prosvjedovanje i razmjerna primjena sile**Rezolucija Europskog parlamenta od 14. veljače 2019. o pravu na mirno prosvjedovanje i razmjernoj primjeni sile (2019/2569(RSP))**

(2020/C 449/18)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Ugovore Europske unije, a posebno članke 2., 3., 4., 6. i 7. Ugovora o Europskoj uniji (UEU),
 - uzimajući u obzir Povelju Europske unije o temeljnim pravima (dalje u tekstu „Povelja”),
 - uzimajući u obzir Europsku konvenciju o ljudskim pravima i relevantnu sudsku praksu Europskog suda za ljudska prava,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 16. siječnja 2019. o stanju temeljnih prava u Europskoj uniji ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir članak 123. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da se EU temelji na vrijednostima poštovanja ljudskog dostojanstva, slobode, demokracije, jednakosti, vladavine prava i poštovanja ljudskih prava, uključujući i prava pripadnika manjina; budući da su te vrijednosti zajedničke državama članicama u društvu u kojem prevladavaju pluralizam, nediskriminacija, tolerancija, pravda, solidarnost i jednakost žena i muškaraca;
- B. budući da je vladavina prava osnova demokracije i jedno od temeljnih načela Europske unije, da ona funkcionira na osnovi pretpostavke uzajamnog povjerenja da države članice poštuju demokraciju, vladavinu prava i temeljna prava, kao što je zapisano u Povelji o temeljnim pravima i Europskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava;
- C. budući da se EU obvezao na poštovanje slobode izražavanja i informiranja, kao i slobode okupljanja i udruživanja;
- D. budući da je u članku 11. Europske konvencije o ljudskim pravima i u članku 12. Povelje navedeno da svatko ima pravo na slobodu mirnog okupljanja i slobodu udruživanja s drugima, uključujući pravo na osnivanje sindikata i pridruživanje njima radi zaštite vlastitih interesa;
- E. budući da se u članku 11. Europske konvencije o ljudskim pravima navodi da „ne smije biti ograničenja za ostvarivanje tih prava osim onih koja su propisana zakonom i nužna u demokratskom društvu u interesu nacionalne sigurnosti ili javne sigurnosti, sprečavanja nereda ili zločina, radi zaštite zdravlja ili morala ili radi zaštite prava i sloboda drugih”;
- F. budući da je u članku 11. Europske konvencije o ljudskim pravima također navedeno da sloboda okupljanja „ne zabranjuje da se nameću zakonska ograničenja u ostvarivanju tih prava pripadnicima oružanih snaga, policije ili državne uprave”;
- G. budući da se u članku 12. Povelje također navodi da „političke stranke na razini Unije doprinose izražavanju političke volje građana Unije”;
- H. budući da je slobodu udruživanja potrebno zaštititi; budući da dinamično civilno društvo i pluralistički mediji imaju ključnu ulogu u promicanju otvorenog i pluralističkog društva, sudjelovanja javnosti u demokratskom procesu i povećanju odgovornosti vlada;

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2019)0032.

Četvrtak, 14. veljače 2019.

- I. budući da sloboda okupljanja ide ruku pod ruku sa slobodom izražavanja, kako je zajamčeno člankom 11. Povelje i člankom 10. Europske konvencije o ljudskim pravima, u kojima je navedeno da svatko ima pravo na slobodu izražavanja, a to pravo uključuje slobodu mišljenja te primanja i širenja informacija i ideja bez miješanja tijela javne vlasti i bez obzira na granice;
- J. budući da ostvarivanje tih sloboda, s obzirom na to da podrazumijeva dužnosti i odgovornosti, može biti podvrgnuto formalnostima, uvjetima, ograničenjima ili kaznama propisanim zakonom, koji su nužni u demokratskom društvu i u interesu državne sigurnosti, teritorijalnog integriteta ili javnog reda i mira, radi sprečavanja nereda i zločina, radi zaštite zdravlja ili morala, radi zaštite ugleda ili prava drugih, radi sprečavanja otkrivanja povjerljivih informacija ili radi očuvanja autoriteta i nepristranosti sudbene vlasti, kako je propisano člankom 10. Europske konvencije o ljudskim pravima;
- K. budući da je u članku 52. Povelje navedeno da „svako ograničenje pri ostvarivanju prava i sloboda priznatih ovom Poveljom mora biti predviđeno zakonom i mora poštovati bit tih prava i sloboda“;
- L. budući da u skladu s člankom 4. stavkom 2. Ugovora o Europskoj uniji EU poštuje temeljne državne funkcije svih država članica, uključujući osiguranje teritorijalne cjelovitosti države, očuvanje javnog poretka i zaštitu nacionalne sigurnosti; budući da, konkretno, nacionalna sigurnost ostaje isključiva odgovornost svake države članice;
- M. budući da u skladu sa sudskom praksom Europskog suda za ljudska prava i Suda Europske unije sva ograničenja temeljnih prava i građanskih sloboda moraju poštovati načela zakonitosti, nužnosti i proporcionalnosti;
- N. budući da su u nekoliko država članica iznesene kritike protiv tijela kaznenog progona zbog narušavanja prava na prosvjedovanje i upotrebe prekomjerne sile;
 1. poziva države članice da poštuju prava na slobodu mirnog okupljanja, slobodu udruživanja i slobodu izražavanja;
 2. naglašava da je javna rasprava ključna za funkcioniranje demokratskih društava;
 3. osuđuje donošenje restriktivnih zakona o slobodi okupljanja u nekoliko država članica posljednjih godina;
 4. osuđuje uporabu nasilnih i nerazmjernih intervencija državnih vlasti tijekom mirnih prosvjeda; potiče relevantna tijela da zajamče transparentnu, nepristranu, neovisnu i djelotvornu istragu u slučajevima kada se sumnja na prekomjernu upotrebu sile ili kada postoje navodi o tome; podsjeća na to da tijela kaznenog progona uvijek moraju biti odgovorna za ispunjavanje svojih dužnosti i za poštovanje relevantnih pravnih i operativnih okvira;
 5. poziva države članice da zajamče da tijela kaznenog progona silu upotrebljavaju uvijek kao krajnju mjeru i da je ta upotreba sile uvijek zakonita, razmjerna i nužna, kao i da se njome čuvaju ljudski životi i tjelesni integritet osoba; napominje da se neselektivnom upotrebom sile protiv masa krši načelo proporcionalnosti;
 6. prima na znanje važnu ulogu novinara i fotoreportera u izvješćivanju o slučajevima nerazmjernog nasilja te osuđuje sve slučajeve planiranih napada na novinare;
 7. smatra da nasilje protiv mirnih prosvjednika nikada ne može biti rješenje u raspravi ili u politici;
 8. uviđa da policija, u čijim je redovima također bilo mnogo žrtava, radi u teškim uvjetima, posebno zbog neprijateljskog stava pojedinih prosvjednika, ali i zbog prekomjernog radnog opterećenja; osuđuje svaku vrstu nasilja koje nad osobama ili imovinom provode nasilni militantni prosvjednici, koje zanima samo nasilje te koji ugrožavaju legitimitet mirnih prosvjeda;
 9. potiče policijske službenike država članica da aktivno sudjeluju u osposobljavanju koje pruža Agencija Europske unije za osposobljavanje u području izvršavanja zakonodavstva (CEPOL) na temu „Javni red – policijski nadzor velikih događanja“; potiče države članice da razmjene najbolje prakse u tom području;

Četvrtak, 14. veljače 2019.

10. naglašava da je važno zajamčiti sigurnost službenika kaznenog progona, policijskih službenika i vojnika koji sudjeluju u operacijama očuvanja sigurnosti tijekom javnih prosvjeda;
 11. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, vladama i parlamentima država članica, Vijeću Europe, Organizaciji za europsku sigurnost i suradnju i Ujedinjenim narodima.
-